

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 50 • październik 2010 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Skarby naszych muzeów

Kampania wojewody

„Potrzebuję rodziców od zaraz”

Pomoc dla powodzian

Pieniądze na odbudowę

W numerze

Wrześniowy przegląd wydarzeń	3
Temat miesiąca	4
Potrzebuję rodziców od zaraz	6
Wieści z urzędu	7
Wybory samorządowe	8
Trzecia edycja „schetynówek”	8
Najlepsze sportowe wakacje	9
Pieniądze na odbudowę domów	9
Ludzie naszego regionu	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto posłuchać	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Grzybki zbieramy z nożem, ale nie z blaszkami..

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Bitwa została stoczona pod Iłżą.

Była to jedna z większych bitew kampanii wrześniowej, powstrzymała na dwa dni marsz niemieckich kolumn pancernych na północ kraju. Z wojskami niemieckimi walczyli 8 i 9 września 1939 roku żołnierze Południowego Zgrupowania Armii „Prusy”, pod wspólnym dowództwem gen. Stanisława Skwarczyńskiego, oraz grupy operacyjnej pod dowództwem płk. Kazimierza Głabisza.

Pierwsze walki wywiązały się, gdy niekompletne: 3 dywizja piechoty Legionów, 12 dywizja piechoty i 36 dywizja piechoty rezerwowej napotkały na przemierzające się oddziały niemieckiego XV korpusu zmotoryzowanego z 10 Armii gen. Walthera von Reichenau, które zagradzały polskim żołnierzom szlaki odwrotu za Wisłę - zamiarem Niemców było okrążenie i odcięcie zgrupowania wojsk polskich od mostów na tej rzece.

Rejon działania polskiego zgrupowania liczącego niespełna trzy dywizje, miało okrążyć sześć dywizji 10 armii: 1, 2 i 3 dywizje lekkie, 29 dywizja zmotoryzowana oraz 4 i 46 dywizja piechoty. Na wschód od Iłży zaatakowały niemieckie jednostki zmotoryzowane, zatrzymane przez pododdziały 7 pp Leg. Ataki Niemców powstrzymywane były jeszcze dwukrotnie, odparto także natarcie czołgów pod niedalekim Trębocem. Po silnym przygotowaniu artyleryjskim, Niemcy wykonali 8 września kolejny atak na Iłżę, który ponowili rankiem następnego dnia.

Ostatnim etapem bitwy była próba przebicia się 36 DP na wschód, rozpoczęta w czasie marszu na Iłżę, także zakończona niepowodzeniem. Większość Południowego Zgrupowania Armii „Prusy” uległo rozproszeniu i zniszczeniu w dniu 9 września, przestając istnieć jako samodzielny związek taktyczny Wojska Polskiego. Tego samego dnia, przed południem, niemieckie czołgi wjechały do miasta. Straty polskie w bitwie pod Iłżą ocenia się na około 300 poległych żołnierzy.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje **Jacek Wilk**. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

Znany przed wojną lekarz, dyrektor Szpitala Żydowskiego w Kielcach, działacz społeczny i kielecki radny, zamordowany w obozie w Auschwitz. Jak brzmiało jego imię i nazwisko?

Na odpowiedzi czekamy do 29 października 2010 r. pod numerem telefonu 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej agata.wojda@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44

(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

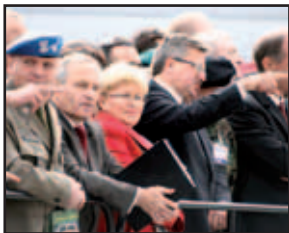
Wrześniowy przegląd wydarzeń

...
Wicewojewoda Piotr Żołądek był gościem wojewódzkiej inauguracji roku szkolnego 2010/2011. Uroczystość odbyła się na terenie Kompleksu Sportowo - Rehabilitacyjno - Edukacyjnego w Sędziszowie. - Szkoła przygotowuje do dorosłego życia, kształtuje charakter młodych ludzi, uczy właściwych

relacji społecznych. Dlatego tak ważne jest, aby młodzież otrzymała gruntowne wykształcenie - mówił wicewojewoda. W świętokrzyskich szkołach, od „zerówek” po policealne, naukę rozpoczęło 215 tysięcy uczniów. Uczyc będzie ich 21 tysięcy nauczycieli. Uroczystość była również okazją do oficjalnego otwarcia Kompleksu Sportowo - Rehabilitacyjno - Edukacyjnego w Sędziszowie. Użytkownicy obiektu będą mieli do dyspozycji krytą pływalnię z dwoma basenami, jacuzzi, sauną i zjeżdżalnią, pełnowymiarową halę sportową z widownią na 420 miejsc oraz otwarte boiska do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki. Do tego baza noclegowa i gastronomiczna. Budowa kompleksu kosztowała 21 mln zł.

...
XVIII Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego otworzył w Targach Kielce Prezydent RP Bronisław Komorowski. W uroczystości wzięła udział wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. - Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego doskonale znalazł miejsce

w klimacie szans regionu jak i całej Polski. To, że te targi mają taką rangę świadczy o potencjale państwa polskiego. To nie tylko aspiracje miejscowych władz, ale także zdolnościach

polskiej armii, nowoczesność bowiem musi wkraczać w polską obronność z ogromną skutecznością - powiedział prezydent Komorowski. Na zdolność współpracy i potrzebę rozwoju polskich sił zbrojnych zwrócił uwagę minister obrony narodowej Bogdan Klich. - Charakter dzisiejszych zagrożeń wymaga od nas sprawnego prowadzenia modernizacji polskiej armii. Siły zbrojne muszą nadążać za rozwojem technicznym - powiedział minister. W tym roku MSPO odbyło się z udziałem dwudziestu delegacji m.in. Bułgarii, Estonii, Litwy, Ukrainy, Gruzji i Peru. Podobnie jak w latach ubiegłych, także i na tegorocznych targach przygotowano wystawę narodową, tym razem swój potencjał prezentowała Wielka Brytania.

...
Kwiaty przed pomnikiem Homo Homini w Kielcach złożył wicewojewoda w 9. rocznicę zamachów terrorystycznych na budynki World Trade Center w Nowym Jorku i gmach Pentagonu. - To lekcja, której nigdy nie wolno nam zapomnieć. Złożmy hołd tym, którzy godnie żyli i godnie umierali. Tym, którzy pokazali, że odwaga, troska i odpowiedzialność za drugiego człowieka są silniejsze od strachu przed śmiercią. To dzięki nim możemy żyć w niezachwianej wierze w bliźniego - mówił Piotr Żołądek. Pamięć zmarłych uczczono włączając na minutę syreny alarmowe policyjnych radio-

wozów, karetek i samochodów straży pożarnej. Wiązanki i znicze przed pomnikiem złożyli również konsul generalny USA w Krakowie Allen Greenberg oraz przedstawiciele policji stanu Teksas i FBI.

...
Kwiaty przed Pomnikiem Lotników w Polichnie złożył wicewojewoda Piotr Żołądek. Uroczystości były poświęcone lotnikom - wychowankom elitarnej Szkoły Szybowcowej, poległym na frontach II wojny światowej. Organizatorem

wydarzenia był Burmistrz Miasta i Gminy Chęciny oraz Dyrekcja Szkoły Podstawowej w Polichnie. Szkołę Szybowcową utworzono tu w 1932 r., po wybuchu II wojny światowej została zniszczona przez Niemców. Reaktywowana po wojnie, działała do 1959 r. W roku 1992 ufundowano w Polichnie pomnik upamiętniający pilotów poległych w obronie ojczyzny, a odsłonięcia obelisku dokonał legendarny as lotnictwa myśliwskiego, gen. Stanisław Skalski.

...
Wicewojewoda uczestniczył w uroczystości wmurowania kamienia węgielnego pod budowę Galerii Korona Kielce. Inwestycja zlokalizowana jest w centrum miasta, w trójkącie ulic Warszawskiej, Polnej i Radiowej. Powierzchnia całkowita obiektu wyniesie 93,5 tys. m kw., na trzech kondygnacjach znajdzie się tu między innymi 170 lokali handlowo-usługowych i punktów gastronomicznych. Na jego terenie będzie również wybudowany parking na 1200 samochodów. Całkowity koszt budowy zamknie się w kwocie 100 mln euro. Planowany termin oddania Galerii do użytku to I kwartał 2012 roku.

...
W 71. rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego wicewojewoda złożył kwiaty przed Pomnikiem Armii Krajowej. Uroczystości rozpoczęła Msza św. w kieleckiej Bazylice Katedralnej. - Dziękuję serdecznie komбатantom, że stoją wiernie na straży wielkiej i doniosłej historii narodu polskiego. Wspomnienie o poległych, walczących o niepodległą Polskę, jest naszym dziedzictwem narodowym i obowiązkiem moralnym - mówił wicewojewoda. 27 września 1939 r. powołana została Służba Zwycięstwu Polski - organizacja konspiracyjna, która była początkiem powstania Polskiego Państwa Podziemnego. Jej celami była walka o wyzwolenie Polski w granicach przedwojennych, odtworzenie i reorganizację armii polskiej oraz powołanie tymczasowych ośrodków władzy. SZP została zastąpiona w grudniu 1939 roku przez Związek Walki Zbrojnej. W lutym 1942 r., rozkazem Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego, ZWZ został przemianowany na Armię Krajową.

Temat miesiąca

Skarby naszych muzeów

Na początku były gabinety osobliwości - bo tak nazywano przodków późniejszych muzeów, czyli tworzone dawniej w naszym kraju w miarę uporządkowane kolekcje dzieł sztuki, ksiąg czy wszelakich innych wartościowych przedmiotów. Tradycje gromadzenia takich zbiorów sięgają XVI stulecia. Jeden z najstarszych „gabinetów” powstał w 1594 r. w Toruniu. Pierwsze zaś prawie prawdziwe muzeum w Polsce założyła ponad dwa wieki temu księżna Izabela Czartoryska - od 1801 r. narodowe pamiątki gromadzono w Świątyni Sybilli w Puławach.

Dziś muzea to szczególne miejsca, dzięki którym możemy poznać nasze ocalałe dziedzictwo kultury, sztuki, nauki czy techniki. I co najważniejsze - eksponaty są niemal w zasięgu ręki, wystarczy tylko znaleźć trochę wolnego czasu, by móc obcować z nimi sam na sam. A zobaczyć np. obraz Szermentowskiego na własne oczy to naprawdę nie to samo, co o nim przeczytać czy też obejrzeć go na fotografii. Istotne jest również, że coraz częściej kierujący tymi instytucjami dbają o to, by muzea nie były stereotypowo kojarzone ze starszym, przygarbionym panem kustoszem w grubych okularach, monotonnie oprowadzającym zwiedzających, lecz by sposób udostępniania zbiorów przystosować do wymagań XXI wieku. Czyli, mówiąc krótko: historia i nowoczesność w jednym.

Ziemia świętokrzyska to region o bogatych, sięgających wczesnego średniowiecza, tradycjach. Nic też dziwnego, że z biegiem czasu powstało tu wiele placówek kultywujących dzieje poszczególnych „małych ojczyzn”. Każda chyba gmina w naszym województwie może się dziś poszczycić posiadaniem choćby izby pamięci gromadzącej historyczne zbiory. Muzeów - tych większych i mniejszych - jest na Kielecczyźnie kilkadziesiąt. Spróbujmy pokrótce prześledzić, jakie skarby można w nich zobaczyć.

Stolica regionu to oczywiście Muzeum Narodowe mieszczące się w dawnym pałacu biskupów krakowskich, rezydencji z epoki Wazów, która zachowała swój pierwotny wygląd oraz oryginalny wystrój XVII-wiecznych wnętrz. To najstarsze nasze muzeum posiada wspinałką, liczącą ponad 250 dzieł, kolekcję polskiego malarstwa, zbiory dawnego uzbrojenia oraz cenne eksponaty rzemiosła artystycznego i sztuki zdobniczej. W zabytkowym gmachu mieści się także Sanktuarium Marszałka Józefa Piłsudskiego. Dwa „biograficzne” oddziały kieleckiej placówki, czyli Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego i Muzeum Henryka Sienkiewicza w Obłęgorku posiadają bezcenne zbiory związane z osobami tych znanych pisarzy.

Z faktami z przeszłości miasta można zapoznać się w działającym od czterech lat Muzeum Historii Kielc. Znakomitymi dziełami późnogotyckiego malarstwa religijnego oraz rzemiosła artystycznego - np. ufundowanym przez Kazimierza Wielkiego kielichem czy po-

chodzącym z 1370 r. relikwiarzem hermowym św. Marii Magdaleny z kościoła w Stopnicy - może poszczycić się kieleckie Muzeum Diecezjalne. Miłośnicy świętokrzyskiego folkloru będą w pełni usatysfakcjonowani zwiedzeniem XVIII-wiecznego Dworku Laszczyków, gdzie

Dworek Laszczyków - siedziba Muzeum Wsi Kieleckiej. A z pewnością zachwyceni będą po wycieczce do Parku Etnograficznego w pobliskiej Tokarni, gdzie zachowano najcenniejsze zabytki budownictwa wiejskiego i małomiasteczkowego Kielecczyzny.

Muzealną uciechę mają też najmłodszy. W Kielcach znajduje się bowiem Muzeum Zabawek i Zabawy, największa tego typu placówka w kraju. Poza prezentowaniem kilku tysięcy eksponatów radujących dziecięce oczy oraz organizowaniem różnorodnych imprez, prowadzi ona poważne badania naukowe. A jeśli mowa o atrakcjach dla dzieciaków, nie sposób pominąć swoistego „muzeum” dinozaurów, czyli Bałtowskiego Parku Jurajskiego - w ciekawy sposób można tam poznać, co działo się na Ziemi przed milionami lat. Zaś z historią naszej planety z czysto naukowego punktu widzenia (i w świętokrzyskim ujęciu oczywiście) można zaznajomić się w kieleckim Muzeum Geologicznym.

Szczególne dla mieszkańców naszego województwa miejsce to Święty Krzyż, corocznie przyciągający rzesze turystów. W zabytkowym budynku klasztornym znalazło swą siedzibę Muzeum Przyrodniczo-Leśne Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Eksponowane są tu bogate zbiory geologiczne pochodzące z terenu Gór Świętokrzyskich oraz okazy miejscowej flory i fauny. Ojcowie obłaci z kolei otworzyli w klasztornych pomieszczeniach

Muzeum Misyjne, jedno z najciekawszych tego rodzaju muzeów w kraju. Zgromadzono tu różne eksponaty z całego świata, z krajów gdzie posługują zakonnicy.

Bogate zbiory udostępniają historyczne miasta naszego regionu. Niezwykle interesującą podróżą w przeszłość jest zwiedzenie muzeów w Wiślicy, Szydłowie, Pińczowie czy Staszowie. Natrafimy tu na niejednego zabytek będący

XIII-wieczna Madonna z Goźlic ze zbiorów sandomierskiego Muzeum Diecezjalnego

skarbem polskiego dziedzictwa kulturowego - choćby na słynną wiślicką „płytę orantów”. Oddzielną muzealną kartę stanowi Sandomierz. Sama miejska starówka jest tu swoistym „muzeum” pod gołym niebem. Jednakże każdego odwiedzającego to nadwiślańskie miasto zachwycą zbiory Muzeum Regionalnego mieszczącego się w dawnym kazimierzowskim zamku oraz wspaniałe ekspozycje prezentowane w późnogotyckim Domu Długosza, gdzie swą siedzibę znalazło Muzeum Diecezjalne. Wśród skarbów tego muzeum znajduje się XIII-wieczna kamienna rzeźba Madonny z Goźlic, XVI-wieczny obraz „Św. Anna Samotrzeć” czy „Matka Boska z Dzieciątkiem i św. Katarzyna” Łukasza Cranacha Starszego.

Nie wolno zapomnieć, że nasze województwo było niegdyś częścią Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Z okresu jego świetności pozostało wiele znakomitych zabytków techniki. Warto odwiedzić Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi, Muzeum Techniki w Maleńcu, położone w zakładzie wielkopieczowym z 1899 roku Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum w Starachowicach czy też Starą Kuźnicę, gdzie znajduje się jedyna w Polsce, zachowana w pierwotnej postaci, dawna kuźnia mechaniczna.

Z kolei wyprawa na teren dawnego, XIX-wiecznego zakładu przemysłowego w Skarżysku-Kamiennej będzie prawdziwą gratką dla miłośników militariów. Mieści się tu bowiem Muzeum im. Orła Białego, którego imponujące zbiory sprzętu bojowego są postrzegane jako drugie co do wielkości w kraju, po warszawskim Muzeum Wojska Polskiego. Poza ekspozycjami w budynku muzealnym, powodzeniem cieszy się wystawa plenerowa. Na powierzchni 2 ha zgromadzono ponad 150 eksponatów - są to m.in. czołgi, transporterzy opancerzone, samoloty

i śmigłowce, wyrzutnie rakiet, działa polowe i moździerz, a nawet kuter torpedowy.

Atrakcyjnym dla zwiedzających miejscem jest Rezerwat Archeologiczny w Krzemionkach, będący w zarządzie Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Zobaczyć tu można jedną z najważniejszych niegdyś w Europie neolitycznych kopalni krzemienia pasiastego, eksploatowaną w latach 3900-1600 p.n.e., a także wyrobiska i ślady górniczych obozowisk.

W Nowej Słupi, której okolice były w czasach prehistorycznych znanym ośrodkiem produkcji żelaza, znajduje się Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego. Można w nim oglądać fragmenty dawnych pieców hutniczych zwanych dymarkami. Muzealna ekspozycja wyjaśnia także technologię i organizację wytopów oraz prezentuje uzyskane tą drogą żelazne wyroby. Jednak, aby zobaczyć, jak starożytne piece działają „na żywo”, koniecznie trzeba wybrać się na Dymarki Świętokrzyskie, doroczny festyn organizowany tam w połowie sierpnia.

Unikatem wśród polskich muzeów jest Państwowe Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie posiadające bogatą kolekcję różnych typów zegarów pochodzących z okresu XVI-XX wieku, m.in. mechanicznych, słonecznych i wodnych oraz przyrządów astronomicznych.

Ekspонат w Muzeum Zagłębia Staropolskiego

Zbiory te zgromadził w XIX wieku jędrzejowski lekarz i astronom-amator Feliks Przypkowski.

Udając się na regionalną wycieczkę, nie koncentrujemy się na oglądaniu tylko pięknych widoków czy zabytków architektury. Warto poświęcić nieco czasu na zwiedzenie lokalnego muzeum czy izby pamięci. Można tam znaleźć ciekawe eksponaty, które co prawda mogą niekiedy nie być tak znane jak „Bitwa pod Grunwaldem” czy inne zabytki z pierwszych kart albumów, ale są dowodem na to, że Ziemia Świętokrzyska ma wiele do zaoferowania miłośnikom historycznych pamiątek.

Na koniec mała prośba do tych, którzy muzeum mają „pod nosem”, a być może dawno (lub, o zgrozo!, nigdy) w nim nie byli: w sobotnie czy niedzielne przedpołudnie najwyższy czas wyłączyć telewizor i zwiedzić małe co nieco...

Potrzebuję rodziców od zaraz

Pozyskanie kandydatów do prowadzenia rodzinnych domów dziecka, rodzin zastępczych oraz przekazanie najpełniejszej informacji o roli opiekuna zastępczego – to główne cele kampanii Wojewody Świętokrzyskiego „Potrzebuję rodziców od zaraz”, której piąta edycja odbyła się w dniach od 2 do 8 października.

Kampanię zainaugurowały dwudniowe II Międzynarodowe Zawody Sportowe Rodzicielstwa Zastępczego. Imprezę po raz kolejny zorganizowano w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach. Do udziału w rywalizacji zaproszono opiekunów i wychowanków m.in. z dziewięciu rodzinnych domów dziecka z województw: świętokrzyskiego, łódzkiego i pomorskiego. Zawody rozegrano w trzech konkurencjach - mini piłce nożnej, sztafetowym torze przeszkód oraz tenisie stołowym. Finałowym elementem zawodów był mecz halowej piłki nożnej Rodziny Zastępcze kontra Świętokrzyscy VIP-owie. Po ciekawym widowisku rywalizacja zakończyła się remisem 4:4. O wyłonieniu zwycięzcy zdecydował konkurs rzutów karnych, w którym lepsi okazali się VIP-owie i wygrali mecz 2:1.

Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba oraz wicewoje-

woda Piotr Żołądek otworzyli 4 października w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim III Ogólnopolski Zjazd Rodzin Zastępczych. W trakcie spotkania rozmawiano na temat praw dziecka w praktyce rodzica zastępczego, problematyce wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie szkolnym oraz potrzebach środowiska rodzin zastępczych na podstawie udokumentowanych badań. O swoich dokonaniach mówili m.in. przedstawiciele Fundacji Orleń „Dar Serca”, Stowarzyszenia Rodzicielstwa zastępczego z Kielc oraz Stowarzyszenia „Misja Nadziei” z Sandomierza.

Artystycznie i wesoło było we wtorek, 6 października, w kieleckim kinie „Moskwa” gdzie odbył się spektakl w wykonaniu dzieci z rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowaw-

czych. Młodzi artyści zaprezentowali różnorodny program - od popularnych piosenek po znakomicie przygotowane przedstawienia z udziałem kilku aktorów, jak np. „Czerwony Kapturek i inne bajki” w wykonaniu

wychowanków Domu Dziecka w Nagłowicach czy „O stworzeniu świata” w interpretacji dzieci z placówki opiekuńczo-wychowawczej w Pacanowie. W trakcie imprezy rozstrzygnięty został także konkurs na „Mini Przymak”. Komisja pod przewodnictwem wojewody oceniła kulinarne dokonania wychowanków z 16 placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych.

W ramach piątej edycji kampanii odbyło się również uroczyste spotkanie Koalicji na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego, któremu w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim przewodniczył wicewojewoda Piotr Żołądek. Specjalnym gościem spotkania, podczas którego wręczono wszystkim członkom Koalicji listy gratulacyjne, była Joanna Luberadzka-Gruca, dyrektor Fundacji „Przyjaciółka”, członek Koalicji na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej. Świętokrzyska Koalicja na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego powstała w 2006 roku i już po raz piąty współorganizuje kampanię społeczną wojewody „Potrzebuję rodziców od zaraz”. Czynności podejmowane w ramach Koalicji umacniają działania na rzecz rozwoju prorodzinnych form opieki i wychowania, które przynoszą najlepsze efekty pracy z dzieckiem pozbawionym opieki rodziców naturalnych.

Piątek, 8 października upłynął pod znakiem spotkania z cyklu „Głośne czytanie nocą” w kieleckim Antykwariacie Naukowym im. Andrzeja Metzgera, podczas którego zaproszeni goście czytali fragmenty utworów oraz wiersze poruszające tematykę rodziny.

Wieści z urzędu

Kolejne promesy wręczone

Promesy dotacyjne na usuwanie skutków powodzi wręczyła świętokrzyskim samorządowcom wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Pieniądze - w łącznej kwocie 24 mln 700 tys. zł - otrzymało osiem powiatów i dziesięć gmin.

- Proszę, abyście Państwo w sposób rzetelny ocenili możliwości wykorzystania tych środków. Pieniądze są nam niezmiernie potrzebne - nie tylko na infrastrukturę drogową,

ale również na wydatki związane z zasiłkami dla powodzian. Byłoby najlepiej, gdyby udało się Państwu szybko przeprowadzić przetargi i pieniądze, zgodnie z promesą, zużytkować jeszcze w tym roku. Dlatego apeluję o wielką solidarność w sprawie ich zagospodarowania - mówiła wojewoda.

Najwięcej - po 3 mln zł - otrzymały powiaty sandomierski i staszowski oraz miasto Sandomierz. Rządowe pieniądze przeznaczone są przede wszystkim na odbudowę zniszczonej przez powódź infrastruktury drogowej.

Wyróżnienie dla wojewody

- Wojewoda znalazła się w gronie zwycięzców konkursu „Wyważanie otwartych drzwi”, zorganizowanego przez Pozarządowe Centrum Dostępu do Informacji Publicznej.

W dwuetapowych zmaganiach eksperci wspólnie z internautami oceniali najlepsze i najgorsze praktyki udostępniania informacji publicznej przez urzędy oraz inne instytucje publiczne na terenie całego kraju. W przypadku Wojewody Świętokrzyskiego, Kapituła Konkursu doceniła praktykę polegającą na przygotowaniu formularza wniosku o informację publiczną, w którym wymagane są od wnioskodawców jedynie niezbędne dane konieczne dla prawidłowej realizacji zapytania.

Uroczyste wręczenie nagród odbyło się podczas konferencji „Wiedza-Władza” organizowanej przez Pozarządowe Centrum Dostępu do Informacji Publicznej w siedzibie Fundacji im. S. Batorego w Warszawie.

Stop dopalaczom

Główny Inspektor Sanitarny wycofał z obrotu zagrażające życiu ludzkiemu tzw. dopalacze. W regionie świętokrzyskim zamknięto 26 sklepów, w których sprzedawano zakazane substancje.

W związku ze stwierdzeniem przez Ministra Zdrowia wystąpienia na terenie całego kraju, bezpośredniego za-

grożenia życia lub zdrowia ludzi po użyciu wyrobu o nazwie handlowej „Tajfun” oraz wyrobów podobnych, tzw. dopalaczy, Główny Inspektor Sanitarny nakazał wycofanie ich z obrotu, w tym zamknięcie obiektów służących ich produkcji, obrotowi hurtowemu lub detalicznemu.

Inspektorzy sanitarni, kontrolujący w asyście funkcjonariuszy policji, zlokalizowali na terenie województwa świętokrzyskiego 26 miejsc, w których sprzedawane były zakazane produkty. W oparciu o decyzję GIS, 24 sklepy zostały zamknięte i zaplombowane, a kolejne dwa zamknięto w wyniku innych działań policyjnych.

Nowe urządzenie inspekcji

W nowoczesny analizator typu Drager CMS do pomiarów szkodliwych substancji w powietrzu został wyposażony Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach.

Urządzenie pozwala w krótkim czasie stwierdzić obecność w powietrzu i określić stężenie 35 szkodliwych substancji chemicznych w formie gazów lub oparów. Ocena zawartości związku niebezpiecznego następuje automatycznie i wskazywana jest bezpośrednio na wyświetlaczu ciekłokrystalicznym analizatora jako jego koncentracja. Analizator wyposażony jest dodatkowo w specjalny przewód, który pozwala na wykonanie pomiaru w trudnodostępnych miejscach. Nowy sprzęt będzie służył do szybkiej oceny ewentualnego zagrożenia dla ludzi i środowiska, wynikającego z obecności szkodliwych substancji w powietrzu.

„Lider Polskiej Ekologii”

Trwa 13 edycja Konkursu Ministra Środowiska „Lider Polskiej Ekologii”. Konkurs promuje działania przyjazne dla środowiska przyczyniając się do podnoszenia świadomości społecznej i kształtowania pozytywnych zachowań zarówno indywidualnych, jak i grupowych.

Przedsięwzięcie jest organizowane w czterech kategoriach: przedsiębiorstwo, wyrób, jednostka samorządu terytorialnego oraz stowarzyszenia i fundacje. Termin nadsyłania zgłoszeń konkursowych upływa 31 października 2010 r. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej www.liderpolskiejekologii.pl

Wybory samorządowe

W niedzielę, 21 listopada wybierzemy swych przedstawicieli do samorządów lokalnych naszego województwa. W całym regionie mandaty otrzyma 1895 radnych wszystkich szczebli, wybranych zostanie 4 prezydentów miast, 27 burmistrzów i 71 wójtów.

Do Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego wybierzemy 30 radnych, a w 13 powiatach będzie wybieranych łącznie 261 radnych. W przyszłej kadencji mniej osób zasiądzie w radach miejskich Kielc (o 3 radnych) oraz Skarżyska-Kamiennej (o 2 radnych) - w obu przypadkach podyktowane jest to spadkiem liczby mieszkańców.

- Termin zawiadomienia właściwego Komisarza Wyborczego o utworzeniu komitetu wyborczego i zamiarze zgłaszania kandydatów na radnych minął 4 października. Następnie komisarze powołali terytorialne komisje wyborcze: wojewódzką, powiatowe oraz miejskie i gminne. W skład każdej wojewódzkiej, powiatowej i miejskiej komisji wyborczej w mieście na prawach powiatu wchodzi z urzędu, jako przewodniczący, sędzia wskazany przez prezesa sądu okręgowego - wyjaśnia Adam Michcik, dyrektor kieleckiej delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

Termin zgłaszania list kandydatów na radnych upływa 22 października o północy, a do 27 października można zgłaszać kandydatów na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Do 7 listopada gminne i miejskie komisje wyborcze powołają obwodowe komisje wyborcze. O północy 19 listopada kończy się kampania wyborcza, a głosujemy 21 listopada w godz. 8.00 - 22.00. - Istotne zmiany, w porównaniu z poprzednimi wyborami samorządowymi, polegają na zmianie godzin głosowania, tj. od 8.00 do 22.00, jak również z możliwości skorzystania przez osoby niepełnosprawne oraz te osoby, które najpóźniej w dniu głosowania kończą 75 lat, z pomocy pełnomocnika - mówi Adam Michcik.

Wyborca otrzyma w lokalu wyborczym cztery karty do głosowania: niebieską - w wyborach do sejmiku województwa, żółtą - w wyborach do rady powiatu, białą - w wyborach do rady gminy (w tym również do Rady Miejskiej w Kielcach - miasta na prawach powiatu) oraz różową - w wyborach na wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Jeśli żaden z kandydatów na wójta, burmistrza czy prezydenta miasta nie uzyska w pierwszej turze wyborów wymaganej większości głosów, stanowiącej co najmniej połowy ważnie oddanych głosów, potrzebna będzie druga tura i ponowne głosowanie w dniu 5 grudnia 2010 r.

Wybory organizują i nadzorują: Państwowa Komisja Wyborcza oraz komisarze wyborczy, a przeprowadzają terytorialne (wojewódzkie, powiatowe, miejskie, gminne) komisje wyborcze i obwodowe komisje wyborcze. Wszelkie informacje, wyjaśnienia i komunikaty w sprawach wyborczych można uzyskać w każdym urzędzie gminy, jak również w delegaturze Krajowego Biura Wyborczego w Kielcach.

Kontrole WIOŚ

Trzecia edycja „schetynówek”

Zakończono nabór wniosków do III edycji Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Do wojewody wpłynęło 85 wniosków: 26 złożonych przez powiaty oraz 59 przez gminy. Łącznie, w województwie świętokrzyskim, zgłoszono zapotrzebowanie na przebudowę i remonty ponad 343 km dróg o wartości blisko 102 mln złotych.

Do 31 października wnioski zostaną ocenione, a do 28 listopada gotowa lista trafi do MSWiA. Zgodnie z przyjętymi za-

sadami gminy i powiaty będą mogły uzyskać dofinansowanie do 50 proc. kosztów inwestycji. Przy czym powiaty mogą zgłaszać maksymalnie dwa projekty w danym roku, a gminy tylko jeden. Województwo świętokrzyskie tym razem ma do dyspozycji na ten cel ponad 52,4 mln zł.

W ramach programu wspierane będą projekty przebudowy, budowy lub remontu kluczowych odcinków dróg gminnych i powiatowych prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego, a także tworzące powiązania sieci dróg powiatowych i gminnych

z siecią dróg wojewódzkich i krajowych. Chodzi m.in. o projekty przebudowy dróg gruntowych na drogę o nawierzchni twardej, zmia-

nę geometrii drogi, podniesienie nośności konstrukcji, wyposażenie drogi w rozwiązania i elementy poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego: budowa chodników, budowa azyli dla pieszych, sygnalizacje świetlne, montaż barier ochronnych.

Do tej pory w województwie świętokrzyskim w ramach programu przebudowano i wyremontowano 365,5 km dróg lokalnych.

Na fotografiach: otwarcie „schetynówek” w Janiku w gm. Kunów oraz Woli Wiśniowej w gm. Włoszczowa.

Najlepsze sportowe wakacje

Komplety sprzętu sportowego i pamiątkowe dyplomy wręczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba zwycięzcom konkursu na „Najlepszą wakacyjną akcję sportową dla dzieci i młodzieży 2010”.

- Cieszę się, że tegoroczna edycja konkursu cieszyła się również wysokim zainteresowaniem. Świadczy o tym liczba młodych ludzi, którzy wzięli udział w akcjach wakacyjnych w swoich gminach. To bardzo ważne, że młodzież tak chętnie garnie się do inicjatyw promujących zdrowy tryb życia - mówiła Bożentyna Pałka-Koruba.

Gala finałowa była uwieńczeniem dwumiesięcznego konkursu. W kategorii gmin do 10 tysięcy mieszkańców nagrodę główną zdobyły Kije, a wyróżnienie odebrali uczestnicy akcji w Sitkówce Nowinach. W kategorii gmin od 10 do 20 tysięcy pierwsze miejsce zdobyły Chęciny, a wyróżnieniem uhonorowano Stąporków. W ostatniej kategorii, gminy powyżej 20 tysięcy mieszkańców, triumfował Ostrowiec Świętokrzyski, który wyprzedził w zmaganiach Skarżysko-Kamienną.

- W tym roku młodzież interesowała się mniej znanymi dyscyplinami, niż w latach ubiegłych. Nordic walking, zawody na ściankach wspinaczkowych czy rowerowe crossy - te dyscypliny przyciągnęły mnóstwo chętnych. Na szczęście swoją popularność utrzymały nocne turnieje przy sztucznym oświetleniu na boiskach Orlik 2012, siatkówka plażowa czy uliczna koszykówka - podsumował różnorodny program akcji Ryszard Mikurda, przewodniczący komisji konkursowej. W gminnych ośrodkach kultury organizowane były też warsztaty plastyczne, fotograficzne, muzyczne oraz taneczne czy też atrakcje w bibliotekach i domach kultury - spotkania z pisarzami, muzykami i artystami oraz liczne warsztaty doskonalące

umiejętności np. ceramiczne, filmowe czy teatralne.

Najmłodsi uczestnicy spotkania otrzymali od wojewody piłki, na których swoje autografy składał gość specjalny finałowej gali - wielokrotny mistrz olimpijski i mistrz świata w chodzie, Robert Korzeniowski.

Celem konkursu były promocja aktywnego i bezpiecznego wypoczynku w okresie wakacyjnym oraz stworzenie przez gminy jak najlepszych warunków spędzania przez miejscową młodzież i dzieci czasu wolnego od zajęć szkolnych. Do udziału w tym przedsięwzięciu zostały zaproszone wszystkie gminy z województwa świętokrzyskiego. Chęć udziału w tym przedsięwzięciu zgłosiło 16 gmin: Wilczyce, Solec-Zdrój, Łągów, Sitkówka-Nowiny, Waśniów, Kije, Skarżysko-Kościelne, Raków, Ożarów, Strawczyn, Sędziszów, Chęciny, Stąporków, Skarżysko-Kamienna, Staszów, Ostrowiec Świętokrzyski.

Pieniądze na odbudowę domów

Pomoc do 300 tysięcy mogą otrzymać osoby, które od maja br. straciły domy w wyniku powodzi, osuwiska czy huraganu. Ze względu na rozmiary tegorocznej powodzi, rząd podjął nadzwyczajne działania, aby pomóc poszkodowanym.

Środki finansowe będą przyznane, jeżeli Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał decyzję o nakazie rozbioru zniszczonego budynku, a poszkodowani chcą

się przeprowadzić na teren niezalewowy. Jeśli natomiast będą chcieli zamieszkać w wybudowanych przez gminę mieszkaniach komunalnych lub budynkach, pieniądze zostaną przekazane samorządom.

Pomoc udzielana jest przez miejscowe ośrodki pomocy społecznej, na wniosek osoby poszkodowanej. Z wnioskiem może wystąpić:

- właściciel budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
- osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, którego przedmiotem jest lokal mieszkalny lub dom jednorodzinny,
- osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie

prawo do lokalu mieszkalnego.

Wysokość przyznanej pomocy uzależniona jest od powierzchni zniszczonego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w zniszczonym budynku mieszkalnym. Pomoc przyznawana jest po oszacowaniu szkód przez osobę, która posiada odpowiednie uprawnienia (np. rzeczoznawców). Pieniądze przyznawane są w ratach, z czego pierwsza z nich wynosi do 30% kosztów budowy budynku. Na zasiłek można też liczyć niezależnie od odszkodowania, które przysługuje z tytułu ubezpieczenia budynku mieszkalnego od skutków klęsk żywiołowych lub zasiłku celowego do 6 tysięcy złotych.

Osoby, które otrzymały środki finansowe muszą przedstawić faktury i rachunki potwierdzające poniesienie kosztów z przyznanego zasiłku. Jeśli osoba, która otrzymała zasiłek, nie przedstawi odpowiednich dokumentów albo przeznaczy pomoc na inny cel, będzie musiała ją zwrócić.

Jeśli osoby poszkodowane nie zdecydują się na samodzielną odbudowę swoich domów lub mieszkań, a będą natomiast chciały zamieszkać w wybudowanych przez gminę mieszkaniach komunalnych lub budynkach to dotacje otrzymają jednostki samorządu terytorialnego. Pomoc rządu wynosić będzie do 300 tys. zł na jeden budynek lub lokal mieszkalny o powierzchni odpowiadającej powierzchni zniszczonego obiektu, nie więcej jednak niż 100 m kw.

Ludzie naszego regionu

Józef Szermentowski

Pochodzący z Bodzentyna, gdzie urodził się 16 lutego 1833 r., nasz znakomity malarz i rysownik kształcił swą artystyczną wyobraźnię na pięknych widokach swej rodzinnej Kielecczyny. W

Kielcach pierwszych nauk rysunku, do 1850 r., udzielał mu Franciszek Kostrzewski. W tymże mieście talent malarzski młodego Józefa odkrył kolekcjoner dzieł sztuki i mecenas artystów Tomasz Zieliński, który wspomógł finansowo edukację przyszłego mistrza pejzażowego realizmu w kieleckim gimnazjum.

W latach 1853-57 Szermentowski zdobywał wiedzę w warszawskiej Szkole Sztuk Pięknych. W stolicy poznał Juliusza Kossaka oraz Wojciecha Gersona i dzięki tym znajomościom wszedł do tzw. grupy Marcina Olszyńskiego, określanej mianem pierwszej cyganerii warszawskiej. Związanej z nią młodych ludzi łączyło silne poczucie patriotyzmu i idea odnowy malarstwa polskiego. Ich skłonności do malowania realistycznych scen rodzajowych i pejzaży wykształciły się podczas często podejmowanych pieszych wędrowek po kraju.

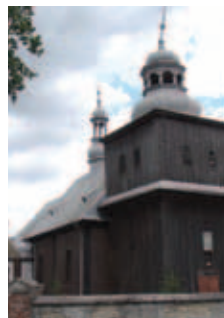
W roku 1860 Józef Szermentowski uzyskał stypendium rządowe i wyjechał do Francji, gdzie z czasem zdecydował się zamieszkać na stałe. W Marlotte pod Paryżem prowadził studia plenerowe i nawiązał bliskie kontakty z kręgiem francuskich malarzy-pejzażystów. Do kraju przyjeżdżał dwukrotnie, w 1866 r. odwiedził Kielce, a dwa lata później przebywał w Krakowie. Prowadził też wówczas studia malarskie w Tatrach i Pieninach. Swoje prace Szermentowski prezentował na wielu wystawach polskich i zagranicznych, najczęściej wystawiano je w salach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie oraz Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Warszawie. Obrazy artysty podziwiali także zwiedzający salony wystawowe Lwowa, Wiednia, Londynu i Lyonu.

Józef Szermentowski był jednym z najwybitniejszych polskich pejzażystów i prekursorem realizmu w polskiej sztuce. Zapamiętane z dzieciństwa malownicze krajobrazy z okolic rodzinnego Bodzentyna, Chęciny czy Iłży często były tematem jego obrazów, szczególnie malowanych po wyjeździe do Francji. Na swych płótnach uwieczniał też zabarwione nutą nostalgii rodzajowe sceny z życia polskich wsi i małych miast. Do najbardziej znanych prac artysty należą m.in. „Odpooczynek oracza”, „Widok rynku w Szydłowcu”, „Droga do wsi”, „Pogrzeb chłopski” czy „Studium wioski polskiej”. Pod koniec życia Szermentowski osiągnął mistrzostwo w stosowaniu technik ukazujących w malowanych pejzażach zmienności zjawisk atmosferycznych (co jest widoczne w pracach „W parku” lub „Bydło schodzące do wodopoju”). Artysta zmarł w Paryżu 6 września 1876 roku.

Powyżej: „Droga do wsi” z 1872 r. ze zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Obiechów

To kolejna świętokrzyska miejscowość znana z wybudowanego na jej terenie zabytkowego drewnianego kościoła. Choć sama nazywa Obiechowa – położonego dziś na terenie gminy Słupia Jędrzejowska - pojawia się w historycznych wzmiankach datowanych już na wiek XIII, istnienie tutejszej parafii potwierdzone jest w źródłach z 1325 r. Jan Długosz pisze, że stał tu wówczas

drewniany kościół, nie podaje jednak jego wezwania. Nieco później, w roku 1395, król Władysław Jagiełło zatwierdził sprzedaż za tysiąc grzywien (o zagrodach i karczmie nie wspominając) wsi Obiechów, Węgrzynów i Jasiennicy przez Gaworka i Jakusza ze Słupca niejakemu Iwanowi z Karwina. W swym „Historycznym opisie” dotyczącym dawnego powiatu włoszczowskiego ks. Jan Wiśniewski zanotował, że w 1491 r. nałożono na miejscowych plebanów obowiązek utrzymania wikariusza.

W wieku XVII Obiechów należał do Xięskich, a w następnym stuleciu jego właścicielami była rodzina Mieroszewskich. Wspominana przez Długosza pierwotna świątynia uległa na przestrzeni lat zniszczeniu, gdyż w 1763 r. Katarzyna z Dembskich Mieroszevska, dziedziczka obiechowska ufundowała nowy drewniany kościół parafialny. Przeniesiono do niego część starego wyposażenia, m.in. kamienną chrzcielnicę i XVII-wieczne organy z wczesnobarokową dekoracją (dzieło mistrza Jana Konderskiego). Został on konsekrowany w 1890 r. przez biskupa kieleckiego Tomasza Kulińskiego pod wezwaniem Nawiedzenia N.M. Panny.

Kościół jest trójnawowy, orientowany, jego drewniane partie umieszczone są na kamiennej podmurówce. Nad dachem góruje dzwonnica, w której znajdują się dwa zabytkowe dzwony. *„Kościół zbudowany jest na planie krzyża z drewna modrzewiowego, podniebienie ma kształt łodzi odwróconej; pomiędzy nawą a presbiterium jest tęczą oparta na filarach przeciwległych”* - tak opisał wygląd świątyni na początku XX stulecia Franciszek Navarra.

Z ciekawszych zabytków, oprócz wspomnianych wyżej organów i chrzcielnicy, we wnętrzu kościoła zachowały się trzy ołtarze z drewnianymi nastawami z XIX wieku – w głównym znajduje się obraz N.M. Panny z Dzieciątkiem, w bocznych obrazy Matki Boskiej Kodeńskiej i św. Antoniego, barokowe konfesjonały i intarsjowane ławy z tegoż okresu. Kościół otoczony jest murem z 1819 r., w którego wnękach znajdują się stacje Męki Pańskiej. Po wschodniej stronie świątyni usytuowana jest kaplica grobowa rodu Mieroszewskich.

Okolice Obiechowa były świadkiem potyczki, jaką stoczyły podczas powstania styczniowego 1863 r. wojska polskie pod dowództwem Chmieleńskiego z żołnierzami carskimi.

Warto przeczytać

Kapuściński non-fiction

To nie jest książka dla tych, którzy najlepiej czują się w uproszczonym świecie dwóch kolorów.

Teresa Torńska

Zanim się pojawiła, poprzedzała ją dobra i zła sława. Dyskusja, jaka się przetoczyła przed jej publicznym obiegiem gwarantowała zainteresowanie i apetyt na czytanie sporej cegły biograficznej. Dyskurs prawie narodowy dotyczył zasad dziennikarskiej rzetelności, granic tego, co prywatne i niedostępnym pozostać powinno, prawd i fikcji samego bohatera biografii, ale również nakładających się prawd i fikcji samego autora.

Artur Domosławski pisze o Kapuścińskim ciepło, chociaż stosuje biograficzną wiwesekcję. Pokazuje Kapuścińskiego inaczej. Kapuścińskiego nie zawsze wiernego w swych książkach faktom i prawdzie historycznej. Kapuścińskiego uwikłanego w wybory ideologiczne, twórcze, osobiste. Mimo tych rozterek odnoszę wrażenie, że Ka-

puściński był człowiekiem, który od pewnego momentu swego życia dokładnie planował swoje funkcjonowanie w życiu społecznym, tkał swoją biografię. W tle dyskusji o książce pobrzmiewała nutka lęku, że oto godzimy w autorytety i dotykamy nieuprawnieni miejsc zastrzeżonych, intymnych. Czy autorytet cierpi na upublicznieniu tych wyborów i pewnej demistyfikacji warsztatu twórczego i scen z życia publiczno-prywatnego? Myślę, że nie. Ci, co lubili reportaży i styl Kapuścińskiego nie przestaną go czytać. Największy problem mają bibliotekarze - gdzie klasyfikować ów rodzaj literatury: jako historyczny zapis zdarzeń czy fikcję reporterską. Ale to czysty formalizm.

Bożentyna Pałka-Koruba
Wojewoda Świętokrzyski

Warto posłuchać

Leonard Cohen

Tworzy odkąd pamiętam. Od zawsze jest dla mnie postacią symboliczną, świadectwem doskonałości brzmienia. Przechadzając się między półkami z filmami i muzyką, moją uwagę przykuła niebieska okładka z sylwetką jakże mi znaną. Wyrazny rys gryfu gitary i charakterystyczny kapelus. Jak nic – Leonard Cohen! Koncert z Londynu. Rok 2008. Szybko sięgnąłem

do swojej pamięci i trudno mi było przypomnieć sobie, kiedy Cohen grał ostatnią trasę koncertową. Tak, tak... to około piętnaście lat temu. Po takim czasie usłyszeć artystę prawie na żywo...? Bez wahania kupiłem. Droga do domu minęła absolutnie szybko – w głowie miałem tylko jedno – Live in London!

I na początek stary, dobry znajomy - „Dance Me To The End Of Love”. Leonard Cohen po raz kolejny udowadnia, że jest jak wino. Im starszy, tym lepszy. Przyznam szczerze – nie spodziewałem się, że ten artysta może jeszcze w jakiś sposób zaskoczyć wykonaniem tego szlagieru. Nie chcę tu pisać o nowej interpretacji, ale charyzmatyczny wokalista jest jeszcze bardziej dojrzały. I nie mówię tu tylko o pierwszym utworze. Każdy kolejny, a szczególnie „Hallelujah” czy „I’m Your Man”, wywołuje we mnie tak bogatą paletę emocji, że z każdą minutą staję się bogatszy o nowe doznania. Zresztą charakterystyczną cechą

twórczości Cohena są trudne pytania o sfery ludzkiego życia – religia, władza, seks. Zadane w mistyczny sposób prowadzą odbiorcę w niesamowitą, delikatną i pełną subtelnych przeżyć, podróż. I ja tę podróż przeżyłem, nie raz, nie dwa... Skąd u Cohena taka łatwość w poruszaniu jakże delikatnych problemów? Gdy zaczął tworzyć muzykę, był już uznanym poetą i pisarzem, wrażliwym na otaczającą rzeczywistość i ludzi. To właśnie daje mu paszport upoważniający do podejmowania egzystencjalnych zagadnień.

I jeszcze jedna ciekawostka. Popularność Cohena w Polsce. Aż trudno uwierzyć, że w latach osiemdziesiątych był bardziej znany w naszym kraju, niż w Kanadzie. Olbrzymia w tym zasługa Macieja Zembatego, który tłumaczył teksty Cohena i nagrywał liczne covery. Wyczytałem jeszcze jedno – Cohen spotkał się z Lechem Wałęsą i wygłosił kilka przemówień popierających ruch postulat Solidarności – to sprawiło, że jego piosenki na długo zniknęły z anteny radiowej. Październikowy koncert w Spodku udowodnił, że nasi rodacy do Cohena mają ogromny sentyment. Zazdroszczę wszystkim, którzy tam mogli być.

Piotr Żołądek
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co, gdzie, kiedy?

Co? Gdzie? Kiedy?

Slam Poetry

20 października, środa, godz. 17

Miejsce: Dom Środowisk Twórczych w Kielcach, ul. Zamkowa 5
Informacje 41 344 76 75

Redakcja miesięcznika „Teraz” zaprasza na festiwal słowa mówionego – konkurs na recytację wiersza oceniany przez publiczność. To poetycki show, podczas którego nie wolno używać żadnych rekwizytów ani instrumentów. Każdy z poetów ma trzy minuty na zaprezentowanie swego utworu i zainteresowanie nim widzów. Wyłonione z publiczności jury oceniać będzie wystąpienia nie tylko pod kątem treści utworów, ale też sposobu ich zaprezentowania. Pomysłodawcą takiej formy wieczorków poetyckich jest robotnik i poeta z Chicago Marc Kelly Smith. W 1984 roku zorganizował serię spotkań, na których czytano poezję w klubie jazzowym. W Polsce slam po raz pierwszy odbył się w 2003 roku w Starej Prochofni w Warszawie. Zgłoszenia przyjmowane są w redakcji „Teraz” w DŚT: tel. 41 344 76 75, e-mail: teraz.kielce@post.pl.

Akademia Melomana – XXIX Międzynarodowy Festiwal Jeunesses Musicales

21 października, sobota godz. 18

Miejsce: Filharmonia Świętokrzyska, sala koncertowa, Pl. Moniuszki 2 w Kielcach

Informacje 41 365 54 82

Polska sekcja Jeunesses Musicales (Międzynarodowa Federacja Młodzieży Muzycznej) powstała w drugiej połowie lat 60. jako Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży Muzycznej i od razu stało się ważną instytucją polskiego życia muzycznego. Wielu wybitnych i dziś bardzo cenionych muzyków stawiało w nim swoje pierwsze kroki. Działalność polskiej sekcji Jeunesses Musicales dała też początek licznym przedsięwzięciom muzycznym: festiwalom, kursom, zespołom instrumentalnym i wokalnemu – niektóre z nich samodzielnie funkcjonują do dziś. Filharmonia Świętokrzyska zaprasza na koncert, w którym wystąpią między innymi Bartłomiej Duś (saksofon), Joanna Kreft (skrzypce), ukraiński dyrygent Jurij Litun. Posłuchać będzie można koncertu Es-dur op. 109 Aleksandra Głazunowa, III. koncertu skrzypcowego h-moll op. 61 Camille'a Saint-Saënsa oraz poematu symfonicznego „Potępiony strzelec” Césara Francka.

Grechutiada 2010

28 października, czwartek godz. 10

Miejsce: Buskie Samorządowe Centrum Kultury, al. Mickiewicza 22, Busko-Zdrój

Informacje: 601 182 383

W 65. rocznicę urodzin Marka Grechuty Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku Zdroju organizuje międzyszkolny Turniej Piosenki Poetyckiej. Przedmiotem oceny jury będzie między innymi dobór repertuaru, interpretacja utworów, dykcja, oryginalność wykonania oraz ogólny wyraz artystyczny. Konkurs ma na celu popularyzację twórczości artysty, integrację młodzieży i skierowanie jej uwagi na piękno polskiej, współczesnej poezji śpiewanej. Honorowym patronatem objęła imprezę żona Marka Grechuty Danuta. Uczestnicy występować będą zespołowo w trzech grupach wiekowych: uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Aby wziąć udział w konkursie należy do 10 października przysłać kartę zgłoszenia na adres: Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niepełnosprawnych Ruchowo, 28-100 Busko-Zdrój, ul. Rehabilitacyjna 1, tel./faks 41 378 41 19.

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Golonka po dębniacku

Składniki:

2-3 golonki, 20 dag suszonych śliwek, 2 łyżki posiekanych orzechów włoskich, 2 łyżki tartego chrzanu, 2 łyżki smalcu, sól, pieprz, szczypta cukru i 2 cytryny.

Sposób przyrządzenia:

Oczyszczone i umyte golonki natrzeć solą i pieprzem, skropić sokiem z jednej cytryny, ponacinać skórę w kratkę i wynieść w chłodne miejsce na kilka godzin. W dużym rondlu mocno rozgrzać smalec, zrumienić golonki ze wszystkich stron, po czym podlać wodą i dusić pod przykryciem na niewielkim ogniu. Umyte i namoczone śliwki pogotować parę minut, osączyć i pokroić na cząstki. Golonki podczas duszenia skrapiać wywarem ze śliwek, a gdy będą miękkie, wyjąć i usunąć kości. W miejsce usuniętych kości włożyć część suszonych śliwek, ułożyć na brytfance, przykryć resztą śliwek, polać przecedzonym sosem i nadal dusić ok. 20-30 min. Można też brytfankę wsunąć do pieca chlebowego i zapiec. Pod koniec duszenia bądź zapiekania dodać do golonki pokrojoną w plasterki cytrynę, orzechy i chrzan. Podawać z ziemniakami lub swojskim chlebem. Na zimno i na gorąco.

Kaczka w sosie śliwkowym

Składniki:

Kaczka, sól, pieprz, majeranek, 2 ząbki czosnku, 1 świeże jabłko, garść suszonych śliwek bez pestek i garść suszonych jabłek bez nasion, wegeta, garść rodzynek

Sos śliwkowy: 10 dag suszonych śliwek bez pestek, kieliszek wytrawego wina.

Sposób przyrządzenia:

Sprawioną kaczkę nacieramy solą pieprzem majerankiem i czosnkiem. Wkładamy do środka pokrojone na cząstki jabłko oraz suszone śliwki i jabłka. Zostawiamy w chłodnym miejscu na całą dobę. Następnie wkładamy do brytfanki i pieczemy w piecu (najlepiej chlebowym) ok. półtorej godziny. Składniki na sos gotujemy parę minut, a następnie ucieramy lub miksujemy. Przesłodzoną kaczkę kroimy na cząstki i polewamy sosem śliwkowym. Najlepiej podawać ją z ziemniakami lub kluskami śląskimi oraz duszoną marchewką lub buraczkami.

Palony placek

Zapalanka: 1 sposób - 5 łyżek cukru wsypać do wydrążonej piętki chleba umoczonej do połowy w spirytusie i podpalić, powoli przechylać piętkę nad przygotowanym naczyniem z 5 łyżkami wody; 2 sposób - 5 łyżek cukru stopić do brązowego koloru na patelni, zalać 5 łyżkami zimnej wody i wymieszać.

Składniki ciasta: 3 jajka, szklanka cukru, 3 szklanki mąki, łyżeczka cynamonu, łyżeczka sody, szklanka zsiadłego mleka, susz owocowy jabłka, gruszki, śliwki.

Sposób przyrządzenia:

Jajka ubić z cukrem na pianę, dodać zimną zapalankę z cukru, wymieszać. Dodać pozostałe składniki. Piec ok. 40 minut w temperaturze 160-170 stopni. Można go przygotować na trzy sposoby i wtedy mamy trzy różne ciasta. 1 sposób: dodać do surowego ciasta podgotowany i pokrojony w drobne kawałeczki susz owocowy; 2 sposób: przełożyć ciasto ugotowanym i utartym suszem owocowym lub powidłami śliwkowymi; 3 sposób: upieczone ciasto polać lukrem i posypać po wierzchu suszem owocowym i orzechami.

Przepisy przygotowane przez Urszulę Kozłowską, Janinę Bzymek, Helenę Wróblewską i Małgorzatę Pająk z Dębniaka w gm. Nowa Słupia.